

Liburutegi Nagusia Alderdi Eder

2026ko azaroaren 3a

<http://www.donostiakultura.com/liburutegiak/>

Maja Haderlap

(Eisenkappel-Vellach / Železna Kapla-Bela,
Karintia, Austria 1961)

Maja Haderlap Vienako Unibertsitatean Dramaturgia eta Filologia Germanikoa ikasi zituen, eta Klagenfurteko Unibertsitateko Literatura Konparatuko Institutuan irakasle jardun zuen. Hiri horretako udal antzokiko zuzendaria izan zen 1992tik 2007ra bitartean. Eslovenieraz eta alemanez idazten du, eta gaur egungo idazle austriar sarituenetarikoa da. Bere lehen eleberriak, *Ahanzturaren aingerua* (2011), Ingeborg Bachmann eta Rauriser sariak jaso zituen, eta hizkuntza askotara itzuli dute. *Nachtfrauen* eleberria Austriako Liburu Sariaren finalista izan zen 2023an..

Ahanzturaren aingerua

Austria hegoaldean gaude, Jugoslavia zenaren muga-mugan, eslovenieraz hitz egiten duen eta alemanez hozta-hozta moldatzen den landa-ingurune komunitate batean. Emakume batena da ahots nagusia: neskato bat aurrena, neska gazte gero, eta emakume azkenik. Ahots aztoragarri eta aldi berean poetikoa da berea. Giro hotzean, nazien aurka arituko diren aita eta aitona, Ravensbrückeko kontzentrazioesparruan atxilo egondako amona eta errealitateari ihesi egin nahi dion ama. Basoak, heroi anonimoak, salatariak, mugak, eguneroko bizitza eta heriotza.

Maja Hderlapen argitalpenak euskaraz

Ahantzuraren aingerua (2011) **N HAD**

Idoia Santamaría Urkaregi

Donostian jaio zen, 1962an. Euskal Filologiako lizentziaduna da

Itzultzaile jardunari dagokionez, hainbat alorretako lanak itzultzen ditu, besteak beste lan zientifikoak (dibulгатiboak nahiz espezializatuak; EHUrako, besteak beste), ikus-entzunezkoak eta literarioak. 2020. urtean, Itzulpengintzaren Euskadi saria irabazi zuen Ingeborg Bachmannen *Aldibereko* ipuin-liburuaren itzulpenarekin.

2026an, (H)ilbeltza beka irabazi du, Friedrich Dürrenmatt idazlearen '*Das Versprechen*' liburua itzultzeko.

Kritikak esandakoak

“Maja Haderlap esloveniar jatorriko idazle austriarraren lehen eleberri txalotua, Ingeborg Bachmann Saria ekarri ziona, euskaraz dugu eta Idoia Santamariak haren prosa poetikoa eta belaunaldien arteko traumari heltzeko sentsibilitatea ongi taxutu ditu itzulpenean. Kontakizuna Karintiako nekazal herrixka batean gertatzen da, eta heltzen doan protagonista Bigarren Mundu Gerrako izugarrikeriek markatutako familia batean hazten da: ama bakarti bat, nazien aurkako borrokan partisano izan ziren aita eta aitona eta Ravensbruckeko kontzentrazio-esparruan bizirautea lortu zuen amona.

Neskaren begiradak oroitzapen zatikatuak azaleratzen ditu, hala nola, bizilagunen arteko salaketak, bat-bateko zurtasuna, kontzentrazio-esparruetako infernua, eromena, gaixotasuna edo heriotza. Baina, ororen gainetik, isiltasuna, esan gabekoaren pisu itogarriak familia-bizitza definitzen baitu.

Idazleak ez du iragana menderatzea bilatzen, harekin bizitzeko hitzak aurkitzea baizik. Horrela, familia-historiaren bidez, Austriako historiaren atal ilun eta ezezagun bat ahanzturatik berreskuratzen du. Izan ere, hizkuntza- eta kultur diskriminazioa jasan zuen gutxiengo esloveniarra eta faxismoaren aurka borrokatu zutenak baztertu zituzten erakunde austriarrek. Haderlapek ez du idealizatzen, ezta sinplifikatzen ere; historiak letra larriz jende xehearen bizitzak nola zanpatzen dituen arakatzear, konplexutasun morala agerian geratzen da, 1991n

Eslovenia errepublika independente izendatu arte hedatu zen gatazkaren kontraesan guztiak erakusten dituelarik.

Eleberriak historia ofizialean inoiz izan ez zutenei ematen die ahotsa, literatura, memoriarekin konprometitzen denean, justizia-ekintza bat izan baitaiteke. Hots, idaztea ez da gogoratze ariketa hutsa, izenburuak adierazten duen bezala, etengabe hegan doan ahanzturaren aingeruari aurre egitea baita. ”

Paloma Rodriguez-Miñambres / El Diario Vasco, 2025-11-01

Erabilitako iturriak

Wikipedia

https://eu.wikipedia.org/wiki/Maja_Haderlap

Pamiela

<https://www.pamiela.com/index.php/colecciones/euskara/literatura/kondagintza/ahanzturaren-aingerua-detail>

Kritiken hemeroteca

<https://kritikak.armiarma.eus/?p=9266>

<https://kritikak.armiarma.eus/?p=9291>

Nor da Nor

<https://nordanor.eus/norda?id=78&tmp=1784294594729>